

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 marca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 20 lutego 2017 roku odmówił Z. B. wypłaty świadczenia niezrealizowanego po zmarłej M. L. (1) (matce wnioskodawcy). W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że ze względu na fakt, że przedłożony akt zgonu ze wskazaną wyłącznie datą znalezienia zwłok nie potwierdza daty śmierci osoby zmarłej, lecz jedynie fakt zgonu i datę znalezienia zwłok, organ rentowy nie może samodzielnie dokonać ustalenia daty śmierci, a tym samym określić okresu, za jaki świadczenie winno zostać wypłacone. (decyzja – k.78 akt ZUS)

W dniu 20 marca 2017 roku Z. B. złożył odwołanie od powyższej decyzji. W uzasadnieniu wskazał, że zgon jego matki nastąpił w dniu 1 lutego 2017 roku, o czym świadczy fakt, że wnioskodawca był u niej 1 lutego przed godziną 6:00 rano, kiedy przyjechał ponownie po południu po godzinie 17:00 matka już nie żyła, wnioskodawca wezwał lekarza, celem stwierdzenia zgonu, a przybyły lekarz stwierdził, że M. L. (1) zmarła kilka godzin wcześniej. (odwołanie – k. 2)

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 10 kwietnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. (odpowiedź na odwołanie – k. 3)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Matka wnioskodawcy Z. M. L. na mocy decyzji z dnia 21 kwietnia 1982 roku była uprawniona do wcześniejszej emerytury od dnia 1 stycznia 1982 roku. (decyzja – k. 10 akt ZUS)

M. L. (1) była zameldowana w P.. Prowadziła jednoosobowe gospodarstwo domowe. Była rozwiedziona. Poza wnioskodawcą nie posiadała innych dzieci. Wnioskodawca czasami nocował u matki, kiedy źle się czuła, m.in. w nocy z 31 stycznia 2017 roku na 1 lutego 2017 roku. (przesłuchanie wnioskodawcy Z. B. – e-protokół rozprawy zapis nagrania 00:17:47 - 00:24:57 płyta CD k. 18, odpis skrócony akty małżeństwa – k. 75)

Z. B. jest zameldowany w D.. (niesporne)

W dniu 1 lutego 2017 r. wnioskodawca wraz ze swoim znajomym G. W., którego zabierał do pracy, około godziny 6:00 rano przyjechali do jego matki – M. L. (1), celem podania jej leków i przygotowania śniadania. M. L. (1) przywitała się z G. W., który następnie oglądał telewizję w drugim pokoju, podczas kiedy wnioskodawca podawał matce leki i przygotowywał śniadanie. Z domu matki wnioskodawca wraz ze znajomym wyszli ok. godziny 6:40. Tego samego dnia około godziny 17:00 wnioskodawca przyjechał sam do matki i stwierdził jej zgon. Z. B. wyczuwał od niej jeszcze ciepło ciała. Wezwał lekarza, który potwierdził, że zgon nastąpił kilka godzin wcześniej. Wnioskodawca nie zapoznawał się z kartą zgonu. (zeznania świadka G. W. – e-protokół rozprawy zapis nagrania 00:06:44 - 00:16:10 płyta CD k. 18, przesłuchanie wnioskodawcy Z. B. – e-protokół rozprawy zapis nagrania 00:17:47 - 00:24:57 płyta CD k. 18,)

W odpisie skróconym aktu zgonu M. L. (1) wskazano jako datę znalezienia zwłok 1 luty 2017 roku, godzinę znalezienia zwłok 17:53, miejsce znalezienia zwłok P.. (odpis skrócony aktu zgonu – k.76 akt ZUS)

Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 15 grudnia 2011 r. orzekł rozwiązanie przez rozwód małżeństwa zawartego między M. L. (2) i M. L. (1) z domu M.. (odpis skrócony akty małżeństwa – k. 75 akt ZUS)

Z. B. jest jedynym dzieckiem M. L. (1). (przesłuchanie wnioskodawcy Z. B. – e-protokół rozprawy zapis nagrania 00:17:47 - 00:24:57 płyta CD k. 18)

W dniu 20 lutego 2017 roku Z. B., jako jedyny uprawniony, wystąpił z wnioskiem o wypłatę niezrealizowanych świadczeń po matce M. L. (1) – należnej jej emerytury. (wniosek – k. 73 – 74 akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy i aktach rentowych, których nie kwestionowała żadna ze stron postępowania oraz w oparciu o osobowe źródło dowodowe – zeznania świadka G. W., korespondujące z przesłuchaniem wnioskodawcy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z brzmieniem art.136 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2016, poz. 887 z późn.zm.) w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku - innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

Hipoteza wskazanej normy ma szeroki zakres, obejmując nią wszystkie przypadki niezrealizowania świadczenia w okresie między wystąpieniem z wnioskiem o emeryturę lub rentę a śmiercią uprawnionego, czyli zarówno te, gdy zgon nastąpił w trakcie postępowania o przyznanie świadczenia, jak i te, gdy dotknął on osobę już mającą ustalone decyzją organu rentowego lub wyrokiem sądowym prawo do emerytury (renty).

Zatem niezrealizowane świadczenie emerytalne lub rentowe w rozumieniu zacytowanego przepisu to takie świadczenie, do którego prawo zostało już ustalone lub co najmniej osoba uprawniona wystąpiła o nie jeszcze za życia, ale nie zostało ono jej wypłacone, niezależnie od przyczyn opóźnienia w wypłacie świadczenia. A *contrario* świadczenie zrealizowane to takie świadczenie, które dotarło do rąk osoby uprawnionej albo zostało przekazane na konto bankowe wskazane przez uprawnionego. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 4 grudnia 2013 r., sygn. akt III AUa 386/13, LEX nr 1428144).

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia czy Z. B. przysługuje prawo do wypłaty emerytury M. L. (1) jako świadczenia niezrealizowanego.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że przepis art.95 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1986 roku - Prawo o aktach stanu cywilnego (tj. Dz.U z 2016 roku, poz. 2064) reguluje kwestię elementów aktu zgonu wskazując, że akt zgonu powinien m.in. zawierać datę, godzinę oraz miejsce zgonu albo jeżeli nie są znane - datę, godzinę oraz miejsce znalezienia zwłok.

Przepis ten **wymiennie** zatem traktuje datę wpisaną do aktu zgonu – jest nią albo data faktycznego zgonu albo data znalezienia zwłok.

W przedłożonym do wniosku odpisie skróconym aktu zgonu M. L. (1) wskazano jako datę znalezienia zwłok 1 lutego 2017 roku, godzinę znalezienia zwłok 17:53, miejsce znalezienia zwłok P..

Okoliczność ta winna więc, w ocenie Sądu Okręgowego, stanowić dla organu rentowego podstawę przyjęcia daty, do której niezrealizowane świadczenie jest należne.

Niezależnie od powyższego stwierdzenia uznać należy, że data znalezienia zwłok M. L. (1) pokrywa się z datą jej zgonu.

Powyższego ustalenia Sąd dokonał na podstawie przesłuchania wnioskodawcy, który w dniu zgonu matki 1 lutego 2017 roku rano przed pracą był u niej, a po przyjściu z pracy wyczuwał jeszcze pochodzące od jej ciała ciepło, co potwierdza tezę o fakcie jej zgonu dopiero w tym dniu, zaś wezwany lekarz potwierdził, że zgon nastąpił kilka godzin wcześniej. Nadto wskazać należy, że fakt, iż M. L. (1) 1 lutego 2017 r. jeszcze żyła potwierdził świadek, który był u niej z wnioskodawcą rano, co potwierdza tezę o fakcie jej zgonu dopiero w tym dniu.

W okolicznościach niniejszej sprawy niesporne jest, że wnioskodawca jest osobą z kręgu uprawnionych do niezrealizowanego świadczenia po zmarłym w rozumieniu przywołanego wcześniej art. 136 ust 1 oraz wystąpił z wnioskiem o przyznanie mu prawa do niezrealizowanego świadczenia po zmarłej matce w terminie

określonym w art. 136 ust. 3 stwierdzić należy, że spełnione zostały przesłanki do przyznania mu prawa do wypłaty emerytury w ramach świadczenia niezrealizowanego.

Mając za uwadze wszystkie przytoczone wyżej okoliczności niniejszej sprawy oraz treść powołanych przepisów, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.

A.L.